

JULIOL 1997 - ANY XIX - PREU 300 PTS - NÚM 60

Llum d'Oli

P O R R E R E S

Activitats de l'agrupació4

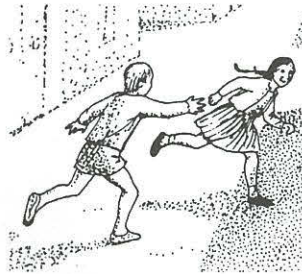
Entrevista18

El món del vi.....25

Notes Històriques.....7

Cultura popular21

Opinió26

Informació local12

Educació.....23

Esports27

Llum d'Oli

JULIOL 1997 - Nº 60
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:
Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 64 71 86

Coordina:
Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:
Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló i Taberner
Bernat Bauçà i Garau
Antoni Gornals i Mesquida
Vicenç Mari i Sastre
Ferran Ribas i del Blanco
Bartomeu Servera i Sitjar

Col.laboradors/es:
Vicente Alonso
Julià Barceló i Auli
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespi
Xim Barceló i Janer
Damià Duran i Jaume
Rafael Ferrà i Martorell
Gabriel Gomila
Grup d'Esplai
Grup Foganya
Francesc Grimalt
Caterina Oliver i Riera
Maria Roig
Antoni Servera "Zeppe"

Portada
Fotos de fora vila

Fotografies
Foto Vidal, Vicenç Mari

Imprimeix
Planogràfica Balear, S.L. Tel 60 48 32

Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors

L'AUTOPISTA, UN NOU CREIXEMENT DESPROPORCIONAT

A MALLORCA AVIAT NO HI CABREM

Les nostres illes pareixen condemnades a una contínua destrucció sense cap tipus de remordiment ni el més mínim sentit d'estimació cap a un territori que sembla condemnat a quedar-se sense recursos de cap casta.

Al partit que governa les nostres illes -PP- sembla que poc li importin totes les reaccions negatives que hi ha contra aquests disbarats (el Sr. Matas acaba de dir que les minories actives no són representatives i ell representa les majories passives), que poc a poc ens deixen sense aigua, pinars, costes verges i amb zones rurals completament urbanitzades. Amb aquest plantejament, sempre pareix que necessitem créixer més perquè res no ens basta.

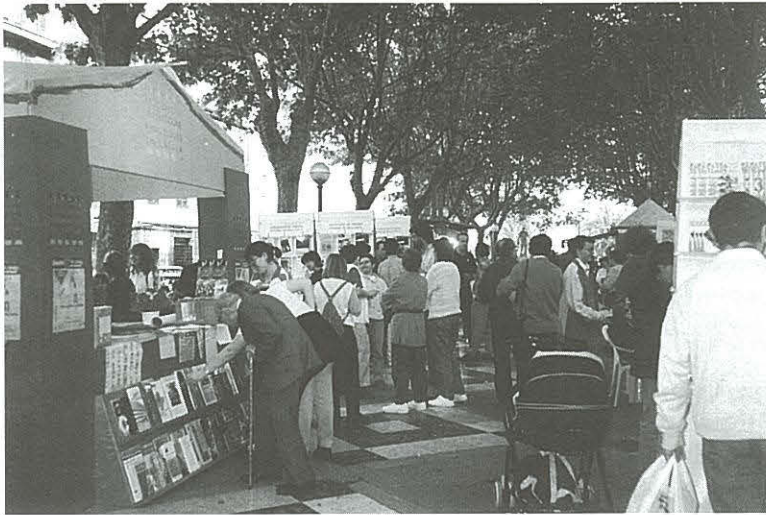
Darrerament parlem massa de macropresons, macroaeroports, macroubanitzacions, macrocarreteres, macro... i poc de plantejaments seriosos que regulin el creixement sense fronteres damunt la nostra terra.

El més curiós és que el mateix Govern quan ha de fer propaganda a l'estranger únicament tregui fotografies de les zones verges i poc explotades de les nostres illes i un es demana: Podrem continuar fent propaganda d'aquest estil d'aquí a un parell d'anys? O ja només podrem treure llocs destruïts, com s'Arenal, Magalluf...?

Ara el darrer disbarat és el ja famós projecte d'autopista que ha d'anar entre Palma i Manacor, amb un impacte ambiental totalment brutal, no en parlem del territorial i el social. La nova autopista -que encara no està clar per on passarà- consumirà al voltant de 400 hectàrees de terreny rústic (4.000.000 de m²).

És necessari potenciar altres alternatives com: el transport públic amb què la gent es pugui desplaçar cap a Manacor o a altres pobles del voltant; millorar la carretera actual, llevant la circulació de dins els pobles; desdoblant l'actual carretera; invertir a millorar carreteres secundàries, perquè amb tot això puguem aconseguir una Mallorca acollidora i no una Mallorca massificada.

Des d'aquestes línies volem fer una crida a la mobilització en favor de la Plataforma en contra de l'Autopista, que es va constituir a Porreres com ja s'havia fet als altres pobles que ens envolten. I no dubteu que si els altres es mobilitzen, i els ajuntaments dels pobles afectats lluiten perquè no passi per dins el seu terme, nosaltres tenim molts de nombres perquè en rebem les conseqüències, a causa del passotisme del nostre Ajuntament (com ja va passar amb el PAC, Institut...) que defensa uns interessos dubtosos.

LLUM D'OLI A LA MOSTRA DE REVISTES EN CATALÀ

El passats dies 15, 16, 17 i 18 de maig es va celebrar als Jardins de la Misericòrdia i a la Rambla de Palma una Mostra de Revistes en Català. L'organització fou a càrrec de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català amb la col·laboració de Premsa Forana de Mallorca, que hi exposà les seves publicacions, l'Obra Cultural Balear, Sa Nostra i el Diari de Balears.

Al llarg d'aquests dies es realitzaren un grapat d'actes relacionats amb els mitjans de comunicació en

llengua catalana.

Llum d'Oli, que participà a dita mostra, fou una de les revistes que més interès despertà als visitants i curiosos que es passejaren per la Mostra així com també el *Setmanari Sóller*.

PARTICIPACIÓ PORRERENCA A LA DIADA PER LA LLENGUA I L'AUTOGOVERN

Membres de la Junta de l'Agrupació i alguns porrerencs i porrerenques, assistiren el passat dia 17 de maig a la concentració per la Llengua i la

Cultura que es va celebrar al Born de Ciutat.

A l'acte, organitzat per l'Obra Cultural Balear, Joves de Mallorca per la Llengua, APFM entre altres entitats, hi participaren representants de tots els pobles de Mallorca. Hem de dir que la participació porrerenca fou més aviat escassa. Però, els qui hi érem presents deixàrem constància de la nostra presència amb la signatura i aferrada de mans per reclamar els nostres drets com a poble.

ESTANC CA NA JAUME

Tabac - articles de regal - papereria
llibres i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, nº 2 - PORRERES

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, nº 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Telf. 64 71 54

Entrega d'un record a Aina Sansó i a Francesc Vallcaneras.

Conferenciants del Vè Cicle de Lliçons.

SOPAR DE CLOENDA DEL VÈ CICLE DE LLIÇONS. FESTA DE SANT JOAN

L'arribada del solstici d'estiu ens anuncia que ben aviat serà Sant Joan i és quasi obligació celebrar dita festa, sobretot per dues raons: primera per recordar que els dos Sants Joans són els patrons de la vila, segona per donar la benvinguda al solstici d'estiu, tradició aquesta ja mil·lenària.

Per l'Agrupació no és cap novetat fer festa per Sant Joan, ja que des de fa més de quinze anys vé commemorant dita festa.

Fent un poc de memòria, fou a l'any 1993 i essent aleshores president de l'entitat el Sr. Director General de Cultura Jaume Gil Cuenca quan s'inicià el I CICLE DE LLIÇONS, iniciativa acertada i que la nova junta de l'Agrupació trobà interessant mantenir-la.

Al llarg d'aquests cinc anys, són moltes les persones, d'arreu de tot

Mallorca, que han col·laborat amb l'Agrupació, donant idees, preparant i exposant les seves lliçons o conferències. Això sí, sense cobrar ni un cèntim!.

Els temes sobre els quals s'ha parlat són molt diversos i variats: història, música, gastronomia, poesia, botànica, educació, premsa, teatre, pintura, oci, ecologia, medicina, literatura, prehistòria, arquitectura, sociolingüística...i altres.

El passat dia 27 de juny a l'Aula de Gramàtica de Monti-Sion unes 45 persones entre socis, sòcies, subscriptors del Llum d'Oli, conferenciants i simpatitzants de l'Agrupació celebrarem la **Cloenda del Vè Cicle de Lliçons i la Festa de Sant Joan**. El sopar fou animat per un trio de jazz anomenat "Nocturns". Al llarg del sopar es feren entrega d'uns petits obsequis als participants al cicle de lliçons d'enguany.

Paraules d'agraïment del conferenciant Joan Melià.

Entrega d'un record a Joan March.

EL QUE HA ESTAT ENGUANY EL CICLE DE LLIÇONS

Enguany encetàrem el cicle amb un bon sopar de Quaresma preparat per Catalina Trobat amb les receptes recollides per la valldemossina **Antònia Serrano** recopilades en el seu llibre "*Receptes de na Tonina*". N'Antònia va venir a ajudar-nos a preparar el sopar i a presentar-nos el seu llibre.

Bernat Bauçà, amic de la casa i membre del Consell de Redacció del Llum d'Oli omplí la sala de l'Agrupació amb la seva lliçó "*L'Agrupació a la transició política*" que contà amb un assistent molt especial el Sr. Joan Verger i Garau primer president de l'entitat.

La tercera lliçó, impartida per **Joan March Noguera**, ex secretari d'organització del PSOE, és apotecari i de vocació un home preocupat per la nostra cultura popular i per la nostra història. Està realitzant la seva tesi doctoral sobre aspectes mèdics a les rondalles. Joan March ens donà a conèixer un personatge de la vila desconegut per molts de porrerencs: *el metge Bernat Fiol i Jaume (1778-?)* que destacà com a metge i com a escriptor. L'Agrupació Cultural vol agrair a Joan March per haver-nos donat a conèixer el contingut d'aquests documents i notes trobades arrel de les seves investigacions a l'*Archi-vo Histórico Nacional de Madrid*.

Amb el tema sobre *Dances Rituals i de Figures*, **Aina Sansó i Francesc Vallcaneras** ens introduïren al llarg de quasi dues hores dins el món dels balls i danses populars que avui en dia encara, per sort, es conserven a alguns pobles de Mallorca: cossiers a Algaida, Mon-

Joan Melià comentant les gràfiques el dia de la seva exposició.

tuïri, Manacor, Artà; ses Àguiles a Pollença... Aquests estudiosos completaren la seva xerrada amb un bon grapat de diapositives i una selecció musical sobre els diferents balls i danses.

I seguint amb les lliçons no podem deixar d'esmentar el ja tradicional recorregut botànic per la nostra vila, dirigit pel nostre amic i company **Joan Sorell Juan**. Enguany, després de parlar amb ell i amb en Miquel Morlà considerarem interessant conèixer altres indrets de Mallorca. Per aquest motiu ens decidirem organitzar una passejada per *S'Albufera d'Alcúdia*. Ens acompanyà i guià amb les seves explicacions l'ornitòleg **Maties Rabassa**, el qual quedà convidat per participar a les properes lliçons.

Arribat el mes de maig, la programació sofrí uns petits canvis però així i tot les dues lliçons que mancaven es varen ésser impartides pels seus corresponents professors.

El filòleg porrerenc **Joan Melià**, ens oferí una lliçó sobre la *perspectiva de futur de la llengua catalana* acompanyada per imatges visuals de dades i gràfics. El futur de la nostra llengua no és gaire optimis-

ta, encara hi ha molta feina a fer.

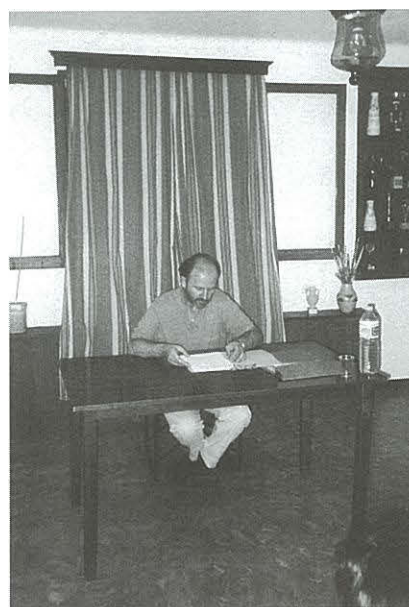
Damià Vidal, enginyer informàtic de professió i historiador de vocació tancà el cicle amb una xerrada sobre la revol- ta anomenada *La Llorençada*

que es produí a Manacor amb la participació d'alguns porrerencs.

L'Agrupació vol donar les gràcies a tots aquestes persones que han participat a aquest cicle de lliçons i a tots els que assisteixen i participen als actes que la nostra entitat organitza. Volem també recordar que els actes, activitats, sopars ... estan oberts a tothom.

Amb aquest sopar donam per finalitzada, entre cometes, la programació d'hivern.

Molts d'anys!

Damià Vidal exposant la seva lliçó.

ELS MALNOMS DE PORRERES A LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XVII

Bartomeu Servera Sitjar

El malnom encara avui en dia segueix essent un element de diferenciació i coneixença entre els membres d'una comunitat. Si consultam el DCVB aquesta veu designa el *nom que es posa a algú, prenent-lo d'algun defecte seu, vici, qualitat, etc.*, encara que la majoria d'ells serien heretats. A continuació exposam el llistat, per ordre alfabètic, de tots els malnoms que existien a Porreres a finals del segle XVII, extret del cadastre que es confeccionà l'any 1693 (ARM, D. 1.288), on es poden observar molts de malnoms (*àlias* a la documentació) que encara perduren en l'actualitat.

Abella	Blanc	Còlera	Drago	Juliana	de son Orell	Sagrera
Agost	Bononat	Collarer	Dragoner	Llança	de son Orell	Sala
Agraïda	Bossa de ferro	del Colomer	Duran	Llebró	Gros	Salat
Agulla	Broca	Colometa	de l'Enramada	de na Lledona	Palònia	dels Salmaters
Aixut	Cabreret	Coltell	Escolà	Lleuger	Paris	de son Sanç
d'Alba	Calàpot	Coltellet	Escolana	Llorencet	Parissa	Sastre
de son Amat	de son Calderó	Conill	Estepa	Lluc	Pàssera	Sec
Angelet	Calions	Corme	Estorressador	Lluís	de les Pastores	Seledum
Angeli	Campaner	Corna	Fama	de son Lluïssó	Pau	de la Serra
Baco	Campins	Corró	Filall	Maciana	Paula	Sitge
de Banyeres	Canolls	Cosí	Fiol	Magreta	Pelegrí	Soldat
Barba	Canonge	Costitx	Flor	de son Mainou	Petita	Sort
Bàrbaro	Capdur	Cotà	Fornet	Malo	Piu	Sunyeret
de son Barbut	de son Capellà	Covoner	Fosser	Mamella	Pixoto	Talaies
Barçaig	Capeller	Cranco	Frare	Manera	Poll	Teuler
Barona	Carles	Cremat	Frareta	Maneta	Pollencina	Telladons
Barrugat	de son Carles	Cugulles	Galla	Marellons	Ponç	Temporal
Batall	del carrer del	Cuiel	Garamet	Maria	Pota	Tibeu
Batle	Vent	Culnegre	Gari	Marió	del Pou	Tomevons
Batlet	Cases	Currido	Garreta	Maronge	del Pou Salat	Tremolles
Beneta	del Cellar	Dagueta	del Garrover	Martina	Prim	Trempa
Bescú	Cerdà	Delgado	Gatzino	Mates	Quint	dels Ulls
Bessó	Cerdina	de son Doctor	Genoi	Matevino	Rabiós	Vador
Betlem	Coix	Doi	Genoví	Menut	del Rafal	de son Valls
			Godai	Mercader	Rafela	Veiet
			Gomis	Mestrança	Ramis	Vermell
			Gorra	del Mestre	Ramon	Vic
			Gotló	Mig home	Rata	del Vicari
			Gran	de Mina	Recó	Vicenç
			Gregori	Misericòrdia	Rector pobre	Vidal
			Hermano	Mongeta	Revolt	Xanato
			Jaiès	Moreta	Rialles	Xapeta
			Jan	de son Morlà	Ric	Xeremia
			Jaumeta	Moro	dels Riquers	Xet
			Jazaré	Mulet	de la Roca	Xic
			Jeroni	Mut	Roig	Xina
			Jesué	Negre	de son Roig	Xoma
			Jesuset	Nobre	Romenya	
			Joanot	de la Nobra	Roqueta	
			Joi	Noia	Ros	
			Joiet	Not	Rotget	
			Jorbo	de la Nota	Rubí	
			Julia	d'Or	Ruxedi	

UNITS PEL CAMÍ DE FERRO: DESTÍ PORRERES

100 anys d'història. De l'eufòria a l'oblit

Joan Barceló i Bauçà

Porreres va poder constatar, ben prest farà un segle, el revolucionari avanç que significava el ferrocarril. La vida i l'economia del poble canviaren després de la inauguració de la línia de tren entre Palma i Felanitx. No s'hauria d'anar més a Ciutat amb les lentes i incòmodes diligències, per malmenats camins.

El primer viatge, realitzat el 6 d'octubre de 1897, no disposà de la solemnitat ostentosa del que va unir Palma amb Inca el 1875. L'estrena, fins i tot, no tenia caràcter oficial. No obstant això, Porreres rebé el primer tren amb una autèntica festa, com corresponia a l'ocasió. (1)

Un esforç de construcció enmig de la penúria.

La forta crisi que es patia a Mallorca en aquells moments havien provocat al projecte nombroses inestabilitats. Un dels periodistes que va viatjar en aquell primer recorregut afirmava: *"la compañía de los Ferrocarriles ha tenido bríos suficientes, en época de tanta postración, para dotar a la isla de un nuevo ramal importantísimo. Y este hecho demuestra que si un cúmulo tan grande de contratiempos y dificultades no han logrado matar en Mallorca toda iniciativa, profunda vitalidad queda en el país para cuando mejoren los tiempos, ya que empeorar es imposible"*. (2)

Guillem Moragues, director general de la companyia, parlava de les vicissituds que havia sofert l'empresa i les contrarietats que signifi-

caven plagues tant greus com la fil·loxera en una comarca essencialment vinícola. El Crèdit Balear hagué d'aportar molts de capitals per a facilitar la realització de les costoses obres de la infraestructura ferroviària.

Els sacrificis econòmics obligaren a construir amb sobrietat les estacions del brançal de Santa Maria a Felanitx. Eren, però, segons el parer de la premsa, *"notables por su solidez, por la distribución ingeniosa y práctica que se ha logrado imprimirles y por el esmero con que se han ejecutado las obras"*.

Abans del primer servei inaugural, el tren havia vengut algunes vegades a la vila. Una crònica del corresponsal a Felanitx del diari "La Almudaina" explica el tragí previ: *"Por fin está procediéndose a la colocación del hilo telegráfico que ha de utilizar la Compañía de Ferrocarriles por el ramal de Felanitx a Santa Maria. Casi todos los trabajos estan para terminar; un tren recorre diariamente la vía con cargamento de toda especie, y de un momento a otro se espera que se anuncie la inauguración oficial, que suponemos será el comienzo de un servicio ordinario permanente"*. (3)

Surt el primer viatge

Era un dimecres. Un quart abans de les vuit del matí, els membres de la junta administrativa de la companyia i els empleats de més categoria feien costat al director general Guillem Moragues i al secretari Sr. Sancho. També hi

eren presents alts càrrecs del Crèdit Balear i l'enginyer en cap d'Obres Públiques, Eusebi Estada. Completaven la comitiva els redactors dels sis diaris que s'editaven aleshores a Palma.

El comboi va partir directe cap a Santa Maria derivant a Santa Eugènia, lloc on es va realitzar una aturada de 15 minuts. Hi havia una gran gentada. El públic s'entretenia a mirar la modernitat de la màquina de vapor i els vagons, que varen ser invadits pels curiosos. A Algaida i Montuïri es repetiren parades semblants. Les estacions *"limpias y recién acabadas como están, ofrecen de lejos el aspecto de un elegante juguete"*, deia el cronista.

El tren passà de l'eufòria inicial a ser víctima de la motorització per carretera.

El tren circulava a una velocitat excepcional. Aquell primer viatge per un panorama inèdit degué tenir un cert aire d'aventura. Alguna periòdic no estalviava detalls curiosos a l'hora de magnificar l'ocasió. *"El tren circulaba a una velocidad desusada cruzando viñedos, bosques e higuerales. Espantando a las caballerías que a un lado y a otro veíanse arar, dispersando a los rebaños y dejando extasiados a los labriegos que se descubrían ante la bestia de fuego y que se persignaban al pasar el tren. Todo daba señales de que cruzábamos terreno virgen, ajeno a los adelantos"*. (4)

Quilòmetre 44. Estació de Porreres

“Cuando la satisfacción se trocó en verdadero regocijo fue al divisar a Porreras” explica la ressenya. A l'entrada de l'estació *“cuyo edificio es lindísimo, construido además con la magnífica piedra de las canteras que tan beneficiadas saldrán con el nuevo ferrocarril”*- s'havia enlairat un arc de grans proporcions, vistósament combinat. Al seu anvers hi havia la llegenda **El Ayuntamiento de Porreras a la Compañía de Ferro-carriles i a l'altra cara Llor al progreso 6-10-1897**.

La banda de música, la Filharmònica Porrerenca, mesclava els seus acords amb el so del xiulet de la locomotora, que intentava avançar per una via invadida per la gent. *“El gentío que aguardaba era muy numeroso”* precisa el cronista. El batle de Porreres, Gabriel Mora, el rector Llorenç Moyà i *“los vecinos de más importancia”* varen rebre les enhorabones dels expedicionaris, als que s'afegí posteriorment el batle per anar a Felanitx. Conta el periodista que es necessità més de deu minuts per poder visitar algunes dependències de l'edifici de l'estació *“que es sin duda uno de los más airosos y bien trazados que hay en la línea”*.

Al posar-se novament el tren en marxa, la banda interpretà el pas-doble titulat **El ferrocarril**. Encara dins el municipi de Porreres els passatgers varen admirar els dos ponts de ferro, avui desapareguts, situats sobre les carreteres de Campos i de ses Pedreres, que s'havien construït als tallers de la Companyia. Vuit minuts després de veure el darrer pont el tren arribava a l'estació de Canteres, ja dins el terme de Felanitx.

Una jornada de parlaments i satisfacció

I a Felanitx més discursos. La celebració ho requeria. Guillem Moragues digué que la companyia havia complit la seva promesa, (l'empresa havia perillat més d'una vegada) aprofitant per donar les gràcies al banc que va aportar de manera decidida els capitals necessaris. Després de visitar Felanitx els viatgers tornaran cap a Palma a les 2 i 45 minuts de l'horabaixa. Hi havia satisfacció general i el diari ho explicava: *“Porreras y Felanitx se sienten de veras halagadas y satisfechas con tener el ferrocarril y las muestras de contento público no eran meramente oficiales ni acordadas por fórmula”*.

I un final trist ...

Vist amb la perspectiva del segle transcorregut, el final d'una de les cròniques de la inauguració és ben significatiu: *“nuestra felicitación más sincera a (los) que han facilitado la realización del proyecto, esperando que Felanitx y todos los pueblos de la nueva línea corresponderán a estos sacrificios con su adhesión y su ayuda”*. Als 30 anys d'haver perdut els porrerencs, i els mallorquins en general, aquest important servei de transport és innegable que entre tots el mataren i ell tot sol es va morir.

NOTES:

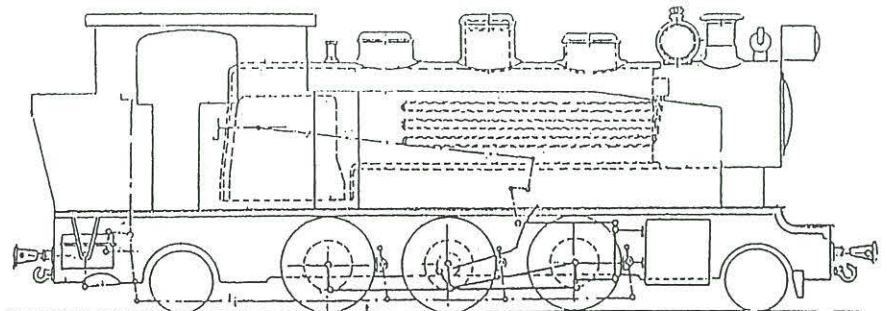
(1) Per el cas de Mallorca el tema del tren ha estat tractat per diversos autors. Es especialment d'interès *El ferrocarril a Mallorca. La iarda mallorquina* de Nicolau S. Cañellas, editat per la Conselleria de Treball i Transports del Govern Balear. Palma, 1990. També volem indicar, a nivell local, i pel que fa a la inauguració, els articles *Un segle de ferrocarril i 1897-1997*, centenari del tren publicats per Lluís Mestres al “Calendari Porrerenc”, anys 1995 i 1997.

(2) “La Almudaina”.
7 octubre 1897.

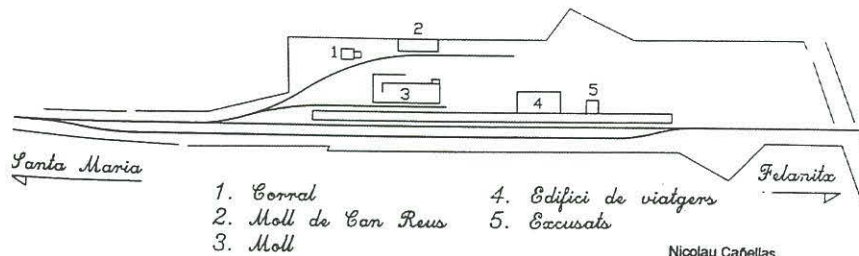
(3) “La Almudaina”.
28 setembre 1897.

(4) La inauguración del nuevo ramal. “Diario de Palma”.
7 octubre 1897.

. Enmig de l'alegria popular el tren va arribar a Porreres. De bon principi les primeres locomotores de vapor feren tres enllaços d'anada i tres més de tornada. També hi havia combois de mercaderies i de tant en tant s'establien serveis especials. Al dibuix, esquema d'una de les darreres màquines, construïdes a Bilbao, que circularen.

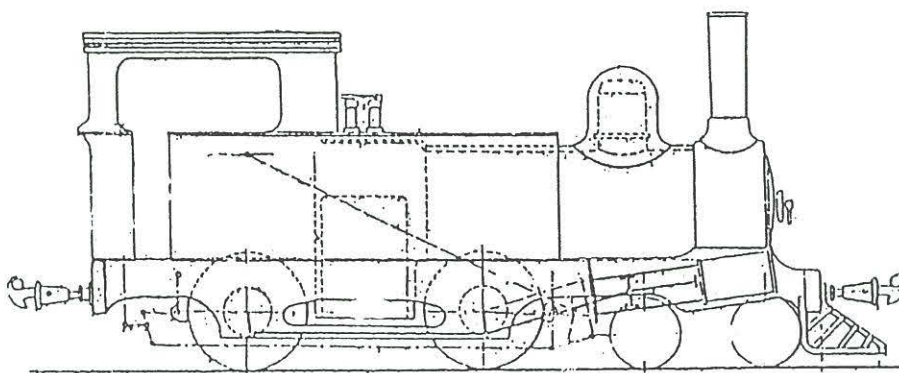
Estació de Porreres

- 1. Corral
- 2. Moll de Can Reus
- 3. Moll
- 4. Edifici de viatgers
- 5. Excusats

Nicolau Cañellas.

Cròquis de l'estació de Porreres (autor Nicolau Cañellas)

Automotor Berliet utilitzat a partir del 1926. Escala 1:75 (autor: Nicolau Cañellas)

ESPORT
BM
 SABATES
Ballester Melià

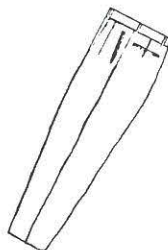
L'Almoina, 19
 07260 Porreres

Tel. 16 82 76
 Tel. Part. 64 74 21

Bar Pub
ES FAROLET

L'Almoina, 58 - PORRERES

**Confeccions i moda en
 esport i ben vestir**

**Cas
 Sastre
 Micarillo**

Carrer de l'Almoina, 28 Telèfon 64 73 09 Porreres

Baix l'escorxador hi ha el Pou d'Amunt.

SOBRE EL POU D'AMUNT

Maria Barceló Crespi

Sabeu que ja l'any 1405 consta una referència documental al pou d'Amunt?. Els pous públics s'enrevoltaven d'una plaça o espai on els carros podien situar-se per carregar aigua. En el conegut **Capbreu d'en Manresa** s'esmenta, el dia 9 de desembre de 1405, que la parròquia de Porreres posseïa un tros i pati de terra *situat fore la vila prop la plassa del pou de mont* que confrontava amb una síquia que hi havia a la vora.

ARM, RP 2.006, f. 133.

Notes d'interés

Quan arribava la temporada de collir olives, a la Serra de Tramuntana acudien gents del Pla, sobretot dones, que trobaven feina durant unes setmanes. Era, tal vegada, un dels pocs contactes amb indrets de l'illa on normalment no s'hi anava donades les dificultats de comunicació.

A algunes possessions hi havia un espai conegut per la casa de les dones que servia d'aixopluc per a aquestes treballadores vingudes d'altres pobles. Valgui l'exemple de la possessió de Pastoritx (Valldemossa) el 1485 o encara més recentment a Es Verger (Esporles).

Tenim constància documental que ja en el segle XV porrerencs i porrererencs anaren a possessions de Bunyola o Calvià a treballar en la recollida d'oliva.

Vet ací alguns exemples:

- 1401, gener, 12. El lloctinent Joan de Mombui comunicava al batle de Bunyola que manàs a Pere Miralles el pagament de 9 lliures i 3 diners a Jaume Pons de Porreres per rahó de jornals de collir olives en l'olivar del cavaller Tomàs Desbac, doncs el dit Miralles recusava fer efectiu el pagament.¹

- 1417, octubre, 7. Pelai Unís manava al batle de Porreres, sota pena de 25 lliures, que a instància de Joaneta, muller del donzell Agustí Mora, ja difunt, que fes anar a collir l'oliva a les persones porrerencs que així s'havien compromès. Efectivament la vídua d'Agustí Mora havia llogades ja feia temps algunes dones i homes de Porreres per anar a collir l'esplet de les olives de l'alqueria que el dit Mora tenia situada fent partió amb el terme de Calvià. Els de Porreres se negaven a anar-hi subornats per altres que els prometien més i això, és clar, ocasionava gran dany a la dita dona i del dit splet del qual part és ja en terra.²

- 1425, octubre, 9. Ramon Safortesa, des de la lloctinència reial, comunicava al batle de Porreres que manàs complir l'obligació contreta per algunes porrerencs entre les quals hi havia la muller de Joan Cardell amb dues filles seves. Aquestes dones havien estat llogades per collir olives a terres de Joan Serralta, ciutadà (es tractaria de l'actual Son Serralta, a Puigpunyent ?), i després contradien anar a la dita collita. S'indicava que si no complien es faria execució en els seus béns per valor de 50 lliures.³

1 ARM, AH 80, ff. 10v-11.

2 ARM, AH 94, f. 283v.

3 ARM, AH 104, f. 258.

Sa Pastera

Nou assortit
d'entrants
i plats
de pasta

C/. Pou Florit, 10 • Tel. 64 71 09
PORRERES - MALLORCA

CREADA A PORRERES UNA PLATAFORMA CONTRA L'AUTOPISTA MIGJORN-LLEVANT

El passat dia 23 de maig Llorenç Ferragut, membre del GOB, donà una conferència per informar sobre la futura autopista Migjorn-Llevant. Els assistents a la dita xerrada trobaren necessària la creació d'una plataforma a Porreres contra l'autopista, ja que amb tota probabilitat passi pel nostre terme. Els motius, entre d'altres, que es discutiren foren els següents:

- fort impacte ambiental i paisatgístic.
- l'activitat econòmica dels petits i mitjans comerciants es veuria

greument afectada per la construcció hipotètica de grans superfícies comercials al voltant de l'autopista. - el nostre municipi quedaria dividit en dos per uns 100 metres de pavimentació asfàltica, ocasionant la segmentació de finques rústiques i zones forestals ben conservades.

Les entitats que s'han adherit fins ara a l'esmentada plataforma són: Agrupació Cultural de Porreres, Associació de Comerciants de Porreres, Associació Passaratx, Club de Bàsquet Porreres, Cooperativa Agrícola, Grup d'Esplai i Moto Club Montis-ion.

Tots els interessats en manifestar el seu rebuig a la construcció d'aquesta autovia poden signar uns fulls que s'han repartit pels comerços, seus d'entitats i altres

llocs del nostre poble. Fent constar que l'autopista és innecessària i manifestar la necessitat de millorar l'actual xarxa de carreteres i desdoblant la carretera actual.

UNITAT SANITÀRIA

El passat dia 9 de juny i amb l'assistència de l'Hble Sr. Conseller de Sanitat i Consum foren inaugurades les noves dependències de la Unitat Sanitària. Destacar la bona feina realitzada pels picapedrers en la restauració i neteja de les voltes del segon aiguavés i de l'arc.

Ara almenys, sembla entrar dins una unitat sanitària així com cal. Esperem que el servei mèdic també es vegi millorat.

ASSESSORIA LABORAL I SEURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUÇA

GRADUAT SOCIAL, COL. N° 298

Assessorament a l'empresari, treballador i pensionista.

C/ des Vent, 6 - Tel.: 16 80 38
(horabaixes)- PORRERES

Foto VIDAL
Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL A PORRERES

El passat divendres dia 20 de juny la Consellera de Presidència Rosa Estaràs, i el Director General de Joventut i Família, Antoni Pastor, inauguren el Punt d'Informació Juvenil a l'Ajuntament de Porreres.

Què és el Punt d'Informació Juvenil? És un servei municipal dirigit a tota la població en general, però especialment a tots el joves de Porreres, entre 14 i 30 anys, i a qualsevol persona o entitat amb iniciatives d'àmbit juvenil.

Què hi pots trobar? Hi pots trobar material d'autoconsulta, classificat

i ordenat perquè puguis trobar resposta a totes les teves preguntes. Informació sobre: educació, treball, temps lliure, viatgeteca, programes europeus per a joves, oci i cultura, objecció de consciència i servei militar...

Si vols més informació pots dirigir-te a l'Ajuntament de Porreres al telèfons: 64 78 02 - 64 72 21 Fax: 16 82 65 .

Horari: Dilluns, dimecres i divendres de 12,00 a 14,00 hores.

Primer i tercer divendres de mes de 17,30 a 20,30 hores.

Segon i quart dissabte de mes de 10,00 a 13,00 hores.

NOU COMITÈ D'UM

Després del Congrés del partit d'Unió Mallorquina, a nivell regional, és obligatori que tots els comitès locals elegixin una nova junta directiva, i així ho varen fer a Porreres el passat dia 11 de maig, a la qual hi va assistir el nou secretari general del partit Bartomeu Vicens.

Com a president va sortir elegit Sebastià Alcina Mestre, el càrrec de secretari serà compartit entre l'anterior president Miquel Mora

Mulet i Damià Nicolau Ferrà, i com a vocals, varen ser elegits els tres regidors de l'Ajuntament: Francesca Ginard Taberner, Rafel Picornell Manresa i Joan Sastre Barceló.

Per acabar l'acta, Damià Mora va preparar una paella per a un centenar de persones.

PLUVIOMETRIA

MAIG

Dia 7 2'2 litres m2
Dia 11 2'7 litres m2
Dia 16. 2'4 litres m2

Total 7'3 litres m2

JUNY

Dia 4 0'3 "
Dia 18 14'3 "
Dia 27 0'6 "
Dia 29 3'8 "

Total 19'0 "

PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL

Ajuntament de Porreres

EL GRUP FOGANYA VA TANCAR LES IV JORNADES TEATRALS

Grup Foganya

“Siau Benvingut “ *un drama de Alexandre Ballester que va entusiasmar a les més de cinc-cents persones que hi assistiren.*

Grup Foganya.

Tal i com estava previst el **Grup de Teatre Foganya** va posar punt i final a les **IV Jornades de Teatre Jaume Rosselló i Verger** que varen tenir lloc la segona quinzena de maig i la primera de juny a l'Auditori Municipal de Porreres.

Grup de teatre: "Picadís Teatre".

D'aquestes jornades de teatre sí hem de resaltar qualque cosa, apart de la nostra actuació, és que enguany es va poder veure un teatre que a Porreres, molt acostumat a veure obres de caire costumista, no va agradar gaire, fet que provocà que l'assistència de públic no fos tan nombrosa com l'any passat, encara que molts d'asidus a les representacions comprengueren perfectament que s'han de veure coses noves i no s'ha de caure en la monotonia del mal dit teatre regional, i altres, més aviat pocs que ens donaren la enhorabona per haver duit un teatre que malgrat tot té el seu encant, cosa que ens enorgulleix i ens anima per a preparar les properes.

Obrí les jornades el **Picadís Teatre** amb una de les seves ja típiques comèdies d'"enredo", una comèdia que si no fos per la comicitat del personatge de Sor Maria, representat per una bona actriu com és na **Margalida Capellà**, ens atreviríem a dir que és una

obra avorrida i amb uns actors a vegades insegurs i nerviosos, cal dir però que en aquesta representació el Picadís Teatre posà en practica l'experiència d'intercanvis d'actors i actrius entre diversos Grups o Companyies, cosa que a la llarga pot resultar molt interessant per a tota la gent del teatre, de totes formes **Operació Figues seques** va tenir una bona acollida del públic porrerenc.

La següent, **Balles**, representada per un grup de atlots i atlotes molt joves, membres del **Grup de Teatre del col·legi Pius XII de Palma**, va ser tot un ball, un ball de diferents situacions i que duites a l'extrem semblen paranòiques i no tan allunyades d'altres que coneixem per experiència pròpia. Uns personatges que són un veritable retrat d'ells mateixos i que van d'una situació a l'altre amb una naturalitat per una part molt ben aconseguida, tenguent en compte que les escenes eren de dues obres de diferents autors. Un 10 per aquests joves actors que de la mà de **Pere Mascaró** ens demostraren que damunt un escenari es poden dir i fer moltes coses amb molt poc temps.

Dia 7 de juny tenguérem l'oportunitat de veure una peça breu d'**Ignasi Garcia**, on els dos personatges centrals, dos vells, ens feren tocar amb les mans el distint punt de vista i la distinta reacció que poden tenir les persones davant un mateix problema i uns empleats públics que com sempre si la cosa

no anàs amb ells. **Mars de Gespa**, l'obra que representà el **Brut Grup Teatre d'Inca** és una clara reflexió sobre les mancances dels essers humans i on es combinen moments de gran tensió, i moments que sense deixar d'ésser tristos poden resultar còmics. Enhorabona doncs, a aquest grup de teatre, i sobre tot al seu director **Joan Lacomba**, un home amb molta experiència dins el món del teatre, cosa que es va veure clarament reflectida damunt l'escenari. Els dies 14 i 15 de juny, tal i com ja vos hem dit al principi, el **Grup Foganya** com a grup amfitrió i des de fa dos anys com a organitzador vàrem ésser els encarregats de tancar les jornades, i ho ferem amb un èxit clamorós, respaldat això sí, per les més de cinc-cents persones que vengueren a veurer-mos a les dues representacions. **SIAU BENVINGUT**, un drama escrit ara fa trenta anys, va pesigollejar els sentiments del públic fins al punt que molts d'ells no poguessin aguantar l'emoció i acabessin amb llagrimas als ulls, l'obra, l'argument, la música i sobre tot la més que notable posta en escena dels membres que componem el **Grup Foganya** ben be s'ho mereixia. **Alexandre Ballester** nascut a Gavà (*Barcelona, 1.936*) i que de ben jove es traslladà a viure a Sa Pobla, crítica a la seva obra, la desmesurada hipocresia i el desmesurat egoïsme de la gent més afavorida, econòmicament és clar, i sobre tot la poca sensibilitat que la majoria d'ells tenen amb els més pobres; i el darrer acte, que el podríem definir

Obra "Siau Benvinguts" representat pel grup local "Foganya".

com un esclat de guerra. Nosaltres particularment no ens podem queixar, les crítiques totes favorables, així ens ho fan pensar. Jo, com a cap davant del Grup, vull donar les gràcies a tots els components, ja sia als actors o als encarregats del montatge dels llums i de la música per la seva magnífica resposta a l'hora de posar en escena una obra tan difícil i complicada com aquesta, amb la qual demostrarem sobradament que podem anar a qualsevol lloc sense tenir la por de fer el ridícul.

La junta directiva del **Grup Foganya** i tots els components del **Grup de Teatre**, volem donar les gràcies a totes aquelles persones que tot i no ser del nostre entorn, ens ajudaren en tot i més amb el

també a **Biel Majoral** per aportar-nos els seus sabers dins el món rural, a **Mobles Sorell**, a **Bàrbara Art**, a **ca'n Binimelis**, a **ca'n Palerm** i al **Grup d'Esplai** per la seva desinteressada col·laboració amb nosaltres i que tots junts feren possible el nostre lluïment, de veres i de tot cor moltíssimes de gràcies; i a totes aquelles persones que amb la seva assistència ens donaren un més que merescut suport, també els hi feim arribar el nostre agraïment.

Gràcies i fins una altra

El Grup Foganya

Organitzador de les IV Jornades Teatral Jaume Rosselló i Verger.

que vàrem haver de menester.

A l'**Ajuntament de Porreres** pel seu patrocini, a **Porreres ràdio** per la propaganda que de les jornades ens va fer mitjançant la veu de'n **Mateu Roig**,

ADÉU, BON AMIC GORI

Aquesta vegada la mala notícia de la mort d'un amic ens ha tocat de prop. En Gori era per a tots un bon amic, d'aquells a qui agradava fer feina i discutir poc; han estat moltes les seccions d'aquesta casa que han comptat amb la seva col·laboració, inclosa aquesta revista, però fonamentalment a la secció d'escacs s'hi trobava molt a gust i es duia bé amb tothom.

Ara, quan el mes de juliol començava a fer les primeres passes, en Gori ens va deixar, com sempre havia estat, d'una forma modesta i sense fer gaire. Des d'aquestes pàgines volem donar el condol a la família i podem dir que no l'oblidarem mai.

BAR

Ca'n guillem

Tel. 64 74 95 PORRERES

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A
Tel. i Fax 16 81 56 PORRERES

SABEU QUE...

...enguany fa 60 anys que al cementeri de Porreres fou afusellada n'Aurora Picornell (1937)?

...ja l'any 1405 consta una referència documental del pou d'Amunt?

.. la informació que reb la redacció del Llum d'Oli de l'Hospital de Manacor està tota en castellà?

...el cinema a la fresca va acabar devers les tres de la matinada? Si no fos perquè estava a tota "pastilla" més de la meitat haguessin acabat dormits.

...que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports aportarà enguany a l'Ajuntament de Porreres 206.896 pessetes, en concepte del programa pilot de Normalització Lingüística en l'administració local.

...el concert de l'Orquestra Simfònica de les Balears va ser tot un èxit? En Narciso Yepes s'ho mereixia.

...el que s'ha gastat amb els "panfletos" del punt d'informació juvenil? ... i llavors diuen que no hi ha doblers!

...el qui no sap ball de bot és perquè no vol?

...als programes de les passades "festes de Sant Joan", "dia 23 Revetlla" i "dia 24 Patró de Porreres" no apareixien enlloc? Devien voler dir les de Sant Pere. I és que una errada la pot tenir qualsevol.

...a l'associació de "La Tercera Edad de Porreras" als forns els anomenen "horno", a les excursions "excursiones",

al pa "pan" i al vi "vino"? Deu ser que el pla pilot encara no els ha arribat.

...creim que a l'associació de la tercera edat hi ha gent suficientment preparada per fer la seva programació en la nostra llengua?

...la Unió Esportiva Porreres ha aconseguit l'ascens a 1ª regional? Enhorabona i a veure si la temporada que ve es puja a Preferent.

...ara ja es pot anar al metge tant els matins com els horabaixes?

...el Mallorca torna ser un equip de primera i que la temporada que ve jugarà la lliga de les estrelles? Esperem que no sigui com sempre, un vist i no vist?

...el Batle de Porreres va celebrar l'ascens del Mallorca com un mallorquinista de tota la vida? Ara ja podrà anar a veure el seu equip, el Reial Madrid?

...al batle de Porreres no li agrada sortir a les fotos? Mirau que fins i tot el president del Mallorca està gelós del nostre batle perquè el tapa a les fotos.

...en Josep Roig no es tornarà presentar a les eleccions?, deu ésser que vol ésser president del Mallorca i per això darrerament s'ha deixat veure molt pel palco del Lluís Sitjar.

...el nostre poble ha estat inclòs dins del circuit teatral que subvenciona el C.I.M.?

GRUP D'ESPLAI : CAMPAMENT D'ESTIU A MENORCA

Grup d'Esplai

Un any més la nostra entitat es disposa a organitzar el campament d'estiu. Enguany el farem a Menorca, del dia 24 al 31 de juliol, a unes instal·lacions que molt amablement ens han deixant l'Ajuntament de Ciutadella i el Ministeri d'Educació i Ciència, un lloc que té per nom es Pinaret.

Es troba molt aprop de Ciutadella, just davora Cala Santandria, i a les instal·lacions hi ha un gran pinar que podrem utilitzar per a les nostres activitats tant diürnes com nocturnes.

El tema que hem triat per a

enguany és "descobrir Menorca", illa que ja va visitar la nostra entitat ara fa 6 anys amb els campaments de Biniparratx per als nins i la Torre d'en Ganxo per als joves.

Tots els interessats us hi podeu inscriure del 12 al 15 de juliol al local del Quarter al carrer Pare Molina de les 19 a les 21 hores. L'edat per inscriure-s'hi és a partir dels 6 anys; fins a 12 anys aniran amb el grup de més petits; a partir dels 13 anys formaran part de les activitats per a joves, que solen ser més intenses i amb una programació diferent.

Fi de curs

Amb una important participació de nins i nines vàrem concloure el curs 1996/97, que va tenir lloc al mateix local, on tan interessantment varen seguir les activitats durant tot l'any. Al llarg del curs, hem anat descobrint el nostre terme municipal. Esperem que el proper curs els nins i nines de Porreres puguin aprofitar el temps lliure amb les nostres activitats.

Podem depositar totes les llaunes, tant les d'alumini com les que no ho són, als contenidors específics que trobarem als Parcs Verds. Les llaunes de begudes es poden compactar amb l'ajut de les premses que trobarem a alguns contenidors.

SÍ

llaunes de begudes i de conserves.

NO

altres objectes metàl·lics.

Si el contenidor és ple, avisa el teu Ajuntament

BAR-RESTAURANT ES CENTRO

NOCES - COMUNIONS - BATEJOS - MENUS DIARIS
ELS DISSABTES BALL DE SALÓ

Av. Bisbe Campins, Tel. 16 83 05 - PORRERES

PAU BARCELÓ VAQUER, EN PAU DE S'AGÈNCIA

Agència i tren: una estreta relació

Joana Mora Cerdà

Pau Barceló Vaquer, més conegut a Porreres com en Pau de s'agència, va néixer a Porreres l'any 1919. La seva família s'establí a un hort del terme de Llucmajor.

En Pau, germà de set, passà la seva infància i adolescència a Llucmajor. Als 18 anys anà a la guerra (Andalusia), però a causa d'unes febres reumàtiques ben aviat tornà a Mallorca. Quan tenia 24 anys, juntament amb els seus pares i el seu germà Jaume s'establiren a Porreres al Cappuig, carrer de Passaratz.

Començà l'ofici de fuster a Can Rafel Vila, però ben aviat es decidí a fer d'agencier i fundà la seva pròpia agència: Agència Barceló. Es casà l'any 1959 amb Aina Melià Mestre, de la botiga de can Delobra; val a dir que es coneixeren a

resultes de l'ofici d'ambdós: ell anava a dur les comandes a la botiga d'ella. Tingueren una filla: Francisca Barceló Melià, apotecària d'ofici a Sineu.

P-Quan començareu a fer feina com a agencier?

R.-*En certesa no ho sé, però segurament seria cap a l'any 1950. havia començat a aprendre de fuster als 24 anys, però ben aviat em vaig decidir per fer d'agencier. La cosa no va ser fàcil, ja que en un principi tenia poca feina i em volia retirar. Gràcies a les drogueries de Can Ros i de Cas Montuïrer que me comenaven dur-lis la mercaderia que arribava de València i de Barcelona. Això em va animar a seguir.*

Quan en Pau començà, a Porreres ja hi havia en Joan Roig Lluïssó que es dedicava també a fer aquesta feina. Els dos compartien el mateix vagó de tren per transportar les mercaderies i paquets de Porreres a Ciutat i al revés. Però en Joan, que ja era d'edat, ho va deixar anar aviat.

P-Quin temps hi fereu feina?

R.-*Molts d'anys! més o manco uns vint amb el tren. Però quan vaig saber que el llevarien, vaig començar a pensar com podria seguir amb el negoci. Per això vaig comprar un camionet Ebro vermell per dur l'agència per carretera.*

L'Agència Barceló continuà per carretera, després de que el servei

ferroviari deixàs de funcionar, fins l'any 1976 aproximadament, quan per motius de salut en Pau la traspassà.

P-Quins eren el preparatius que feieu abans de cada viatge?

R.-*M'aixecava molt dematí. Hi havia gent que el vespre abans duia els paquets al local que tenia al carrer de l'Almoïna, a Ca Ses Palomitas davant el cinema; altres esperaven que jo anàs a recollir els canastros, caixes d'ous i paquets grossos a domicili. Solia fer un o dos viatges en carro cap a l'estació.*

Aquesta era la feina que feia en Pau abans de partir cap a Ciutat. Però la seva tasca no acabava aquí. Els "bultos" s'havien de carregar al vagó, arribar al seu destí i després repartir i fer les comandes a Ciutat.

P-Arribat el tren a Ciutat, que feieu?

R.-*Quan arribava a Ciutat, tenia un carreter i un repartidor que m'esperaven. M'ajudaven a descarregar i a carregar el carro amb els paquets més grossos. Jo agafava la bicicleta i feia la volta de les urgències (comandes que llavors recollia abans de les 13'30 hores) com per exemple: anar a Can Bet a cercar botons, a Ca n'Angeleta, a La Fildora...i les comandes particulars que m'havien encarregat. Els botiguers de Palma sempre tenien una atenció especial als agenciers i els despatxaven més aviat.*

.....
Quan ens feien una comanda era per tenir-la el mateix dia

P.- Quin tipus d'encarrecs o comanes vos feien?

R.- *Em comanaven anar a pagar multes, anar a Hisenda, al Govern Civil, a més dels encarrecs que em feien els comerciants i botiguers de la vila així com les comandes de gent particular: dur vestits de núvia, regals o presents, els permisos de futbol cada vegada que s'havia de fer un partit...*

Els productes que més transportava de Porreres a Ciutat: licors de Can Sastre, productes de sa matança de ca n'Andreu Escolà...

Des de Palma cap a Porreres el vagó anava carregat sobretot de fruita, verdura, caixes de plàtans, alfals, pinso, ... duia fins i tot les carteres de la correspondència i altres papers del Monte de Piedad i de la Banca March.

Seguim parlant de les coses que més s'enviaven amb l'Agència i en Pau em conta una anècdota:

Jo i l'agència de Felanitx per Sant Cristòfol, patró dels viatgers, acordàrem fer festa i no anar a Ciutat. Tenia el vagó davant can Reus i aquest dia vaig carregar cent cinc "bultos" d'albercocs. L'endemà de la festa vaig haver de fer, a més del viatge que em tocava, el del dia d'abans; sort que els albercocs estaven en bon estat, ja que aquell any havia plogut poc i eren molt secs.

P.- Aleshores, que valia enviar un paquet o comanda per l'agència?

R.- *Una carta i un paner petit valia una pesseta; un paner gros, dues pessetes; un canastro tres pessetes; i un canastro gros un duro.*

A la gent li era igual pagar el que fos, però volien que duguessin els paquets a domicili

P.- Quins horaris del tren feieu servir per l'agència?

R.- *Partíem amb el primer tren que sortia a les 7'30h. i arribava a Palma devers les 9'30h. Teníem tres hores per fer els encarrecs, fins a les 13'30h., quan sortia el tren cap a la Vila, arribant a les 15'30h. aproximadament.*

Cada poble per on passava el tren tenia la seva agència, en només el trajecte Palma-Felanitx n'hem comptat vuit. Tots els agenciers es coneixien.

.....
 En Pau conta que perdien més temps pel camí que per repatir

P.- Foreu testimoni d'algun cas de contrabandisme al tren?

R.- *Sí. Els maquinistes solien fer bastant d'estraperlo, i els carabiners feien, en general, els ulls grossos, ja que cobraven un petit sou a canvi d'això. Els productes més corrents eren la farina, burballes, cafè, ja que en aquell temps hi havia molta fam.*

P.- Quins records teniu de l'Estació i els seus caps?

R.- *Tenc un record molt assenyalat: que els pins que hi ha ara eren molt petits i ara són molt grossos. El temps passa i les coses canvien. Dels caps d'Estació, el primer que vaig conèixer fou en Gili d'Artà, després en Ventura de Montuïri, també m'enrecord dels que venien a fer els relleus: en Pep de na rubina i en Bernat de Santa Eugènia; també dels mossos, l'amo en Joan Pa, el guardavies mestre Betzo, en Miquel Barral.*

Pau Barceló amb el seu gremà Jaume i el cap d'estació, Ventura Sastre, dia 29 de maig de 1956.

PORRERES EN OBRES

JOCS POPULARS

Antoni Pubil

El joc és l'acció de jugar, de passar el temps fent alguna cosa amb el sol objecte d'entretenir-se, de divertir-se. Són, però, exercicis recreatius sotmesos a unes regles, en què hom guanya o perd, ja sigui arriscant-hi diners o simplement per passar el temps.

I jugant, jugant, podem **jugar net o jugar brut** (fer o no fer trampes), **jugar-la a algú** (fer-li una mala jugada), **jugar amb la salut** (tractar-la com si no fos una cosa seriosa)... o podem deixar algú **fora de joc** (sense saber que ha de dir o fer), **fer el joc a algú** (anar-li a favor indirectament, facilitar-li la consecució dels propòsits) o alguna cosa pot **esser un joc per a algú** (no oferir-li cap dificultat).

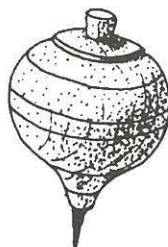
Ara bé, el joc és, sens dubte, una forma de relacionar-se, de comparar unes experiències i vivències, de conèixer-se a un mateix i als altres, sempre acceptant les normes o regles que el regeixen.

És per això que crec que els jocs populars, herència del nostre poble que havia après de jugar comunitàriament, haurien de recuperar la seva funció dins una societat com l'actual, amb uns infants que es van apartant cada dia més de la imaginació i de la creativitat, i renegats alguns a acceptar la norma responsablement.

Si, com diuen els psicòlegs, l'observació del joc ens possibilita conèixer la manera d'esser dels infants, aleshores quan veiem que allò que predomina és jugar a bregues i a tirar-se empentes, haurem

de pensar que creix una societat agressiva, violenta i amb poca capacitat de convivència. Tal vegada es faci necessari recobrar els jocs del nostre poble, d'un temps en què els infants jugaven col·lectivament, sempre acceptant les regles del joc. Jocs amb gran abundància de detalls i amb molt de moviment, necessaris per als nins i nines que creixen.

Així i tot la majoria d'aquests jocs eren sexistes, es diferenciaven per sexes. Així jocs com corretja, piola, baldufa o bolles eren més bé propis de nins, mentre que les nines jugaven a pedretes, figuretes, cuinera, botar corda... Ara bé sempre hi havia algun joc que jugaven indistintament els nins i les nines, com és el cas de a conillons.

Aquest joc l'arreplega N'Antoni Pou en el seu llibre Jocs populars, juntament amb l'explicació de 115 jocs diferents més, i el presenta amb moltes variants segons el lloc. Consisteix essencialment a amagar-se uns jugadors, i que un altre procuri trobar-los i tocar-los. La forma més completa que es conserva és la següent: un jugador fa de **mare** o **lloca**. Un altre fa de **llebreta** i els altres són els **conillets** o **conillons**. La mare està asseguda i tapa amb les mans la cara de la llebreta que està agenollada davant ella tot el temps que els conillets cerquen amagatall. Durant aquest temps, el que fa de mare recita una fórmula que comença amb la frase: "conillets a amagar..." i acaba

demanant: "conillets, estau ben amagadets?", i ells contesten que sí. Aleshores la mare amolla la llebreta i aquesta se'n va a cercar els conillets. En trobar-ne un, ha de procurar tocar-lo. Si el conillet, fugint, arriba a la mare sense que la llebreta l'hagi tocat, aquesta ja no el pot tocar, i continua parant fins que en toca algun.

A molts de llocs s'ha perdut la figura de la mare, i es conserva únicament el nom per allò de designar el lloc determinat de refugi, on acudeixen els conillets per alliberar-se de parar quan la llebre els encalça. En aquest cas és la llebre la que recita la fórmula.

En canvi a conillons d'amagat el qui para es tapa els ulls i compta fins a trenta, mentre els altres s'amaguen. Acabat de comptar, comença a cercar els amagats. Quan n'afina un, crida fort el seu nom i el lloc del seu amagatall, i li estreny a tocar mare. Si toca mare abans que l'altre, aquest ha de parar i anar a cercar els altres, fins que tots estiguin trobats. El darrer en tocar mare ha perdut i, en el joc següent, para.

Una variant o forma pròpia de Porreres, segons ens explica N'Antoni Pou en el seu llibre, és a conillons de maneta (o en cadena): tots els jugadors que han estat agafats es posen en renglera i es donen les mans, i si un dels que no han estat agafats aconsegueix tocar-ne un, sense que el qui para el toqui a ell, tots els que estaven agafats romanen altra vegada lliures.

Encara que amb petites variants de nom i d'alguns detalls, els jocs populars són realment obres extraordinàries, fetes per uns autors desconeguts, que "podíem" veure jugar no fa gaire anys dins cada un dels pobles de Mallorca.

LA PÈRDUA DE LA VELLA MÀGIA

Damià Duran

Tal volta exageri una mica Bergson quan diu que ciència i màgia són igualment naturals, que ha existit sempre, que... rebutjada per la ciència, la màgia subsisteix i espera la seva hora. No ho sé, pens, emperò, que si la màgia subsisteix, és perquè se transforma, canvia d'objecte, de figura. pot ser la màgia estigui ara en les rutes de la Internet tan com abans era a les Rondalles Mallorquines i en els encantaments o les bruixeries.

Escoltant la veu enregistrada en cassettes que Joan Miralles guarda al seu arxiu, podem percebre amb

bastanta claredat que la gent vella de Porreres i d'altres pobles de la contrada, a mitjan segle XX, se desentén del pensament màgic, rural, pobletà, rebut de la tradició. Tot sabem que a començament de segle, una nova màgia: la ràdio i, sobretot el cinema, varen desplaçar la màgia ancestral cap al marge de la ment, cap al cau de memòria històrica.

La pixa de porc (membre genital del porc), era a Porreres i a altres pobles de Mallorca, entre ells Manacor, un objecte màgic. Els nostres pares, el dia de matances estojaven la pixa i el saim des sagí. Anaven al forn casolà, agafaven la pixa i la remolcaven per dins la cendra. Després la penjaven al sòtil, a una tatxa que tenien clavada a una biga. I allà estava. No se podria mai. N'untaven les relles de les arades perquè no se rovellessin i la

fertilitat dels sembrats fos millor. També n'untaven guarniments, eines pageses i les nafres o ferides de les bísties. El saim dolç, extret de la part baixa del ventre de l'animal era l'ungüent adequat per mal de coll, zones inflades del cos humà, i embenadures en general.

**De todo...
y paseando**

 Centrotiendas

Es Crèdit

**BANCO DE
CREDITO BALEAR**

Podem depositar totes les llaunes, tant les d'alumini com les que no ho són, als contenidors específics que trobarem als Parcs Verds. Les llaunes de begudes es poden compactar amb l'ajut de les premses que trobarem a alguns contenidors.

SÍ

llaunes de
begudes i de
conserves.

NO

altres objectes
metàl·lics.

Si el contenidor és ple, avisa el teu Ajuntament

BAR CA SA VIUDA

**Especialitats:
"Callos", frit i llengua**

C/. d'en Veiet, 1 - Tel. 64 70 57 - PORRERES

ESCOLA D'ESTIU: PASSAR-HO BÉ I APRENDRE

Margalida Barceló

Les nines i els nins de Porreres tenen la possibilitat de passar unes vacances diferents amb un gran grup d'amics i amigues mentre repassen estudis, practiquen tècniques manuals, aprenen anglès, coneixen aspectes nous del seu poble, neden, canten, ...Tot això gràcies a un equip de gent que treballa al món de l'esplai i l'educació: na Margalida Cortès, na Marta Escoda, en Serafi Expósito, na Francesca Forteza, en Joan Martorell, n'Antoni Roig i na Francesca Roig.

A l'escola d'estiu d'enguany s'hi han apuntat 80 nines i nins amb edats que van dels 3 anys fins als 12 anys. D'aquests nins i nines, al poble, alguns només hi passen l'estiu i, d'aquesta manera, s'integren en la vida social i formen grup amb gent de la seva edat. Fan un horari de matí, menys els dimecres que els dediquen a una excursió.

Voldríem destacar que tots els monitors i monitores que integren aquest equip elaboren una programació setmanal de les activitats que es duran a terme de forma conjunta. Com diuen ells "tots som monitors i monitores de cada nin o nina que ve a l'escola"; és la resposta que donen quan alguna mare o algun pare demana " Qui és el monitor o monitora del meu fill?".

De les activitats anomenarem les específiques pels més petits com són la **psicomotricitat**, el taller de **música**, l'estona de **contar contes**

i els **treballs manuals**. Pels més grans, en canvi, hem de destacar el **repàs escolar**, el **taller d'anglès**, el **torneig de futbol** i de **ping-pong** i l'activitat estrella d'enguany: el **taller de premsa**. Amb aquesta activitat es pretén que els nins i les nines facin de periodistes al poble i elaborin un treball d'investigació sobre el seu entorn més immediat. També tendran la visita, durant dos dies, de gent del **GOB** que els proposaran de **fer juguetes** amb material que ja no serveix a casa i que reciclaran.

És evident que disposar d'aquest servei al nostre poble és d'una gran importància, sobretot per les famílies que no disposen de vacances durant el mes de juliol, però, voldríem que aquest aspecte, tan pràctic, no manlevàs protagonisme al fet que els nins i nines aprenen, es diverteixen i comparteixen activitats en un ambient sa, lúdic i agradable.

L'organització de l'Escola d'Estiu corre a càrrec de l'**APIMA Escola Nova** (l'associació de pares i mares), a la qual volem felicitar des d'aquesta pàgina per la continuïtat d'aquesta iniciativa encetada fa uns anys. Hi col·labora l'**Ajuntament** pel que fa a manteniment de la instal·lació escolar, la publicitat, les despeses de fotocòpies i l'ús de la piscina municipal durant mitja hora cada dia.

D'una manera molt especial, l'equip de l'Escola d'Estiu, vol fer constar la col·laboració totalment desinteressada de la **Direcció** del centre escolar que facilita l'estada de tota aquesta gent a l'escola i les activitats que s'hi realitzen.

Felicitem, des d'aquesta pàgina, totes les persones i entitats que fan possible l'Escola d'Estiu i els encoratjam perquè, any rere any, segueixin demostrant el mateix interès per l'educació dels nostres infants.

ADÉU ALS CENTRES DE VACANCES ESCOLARS

Corria l'any 1893 quan en Miquel Porcel dirigí, per iniciativa institucional d'Alexandre Rosselló, la primera colònia d'estiu a Mallorca.

D'aleshores ençà només la guerra civil i els anys de postguerra truncaren aquesta activitat estiuenca que servia, com apuntà en el seu moment el pedagog Joan Capó, per a la formació integral dels nostres nins i nines.

Sortosament, a finals de la dècada dels seixanta es tornaren a recuperar i semblava que no corrien perill de desaparèixer.

Però ha estat amb l'arribada al poder del PP i amb l'aplicació de mesures que perjudiquen els més desafavorits que el programa de Centres de Vacances Escolars no es durà a terme.

Això no fa més que afavorir a entitats privades de temps lliure que fan l'agost (en aquest cas també el juliol) amb aquest tipus d'activitats. Amb aquestes actuacions el MEC

priva els infants de famílies amb escassos recursos econòmics de la possibilitat de gaudir d'unes vacances diferents.

(article extret del *Bulletí Sindical de l'STEI*, maig 1997)

ELS RESULTATS DE SELECTIVITAT DE L'INSTITUT DE FELANITX, MILLORS QUE LA MITJA DE BALEARS

HA SUPERAT EN MÉS DE 3 PUNTS EL TANT PER CENT GENERAL

Biel Gomila

Els resultats dels alumnes de l'institut Mare de Déu de Sant Salvador a les proves d'accés a la universitat, popularment conegudes per selectivitat, han estat millors que la mitja de Balears. Del nostre centre, s'han examinat 57 estudiants de Logse i n'han aprovat 52.

El percentatge general d'aptes a segon de batxillerat Logse ha estat del 87'9 per cent, mentre que el del nostre Institut ha arribat al 91'2 per cent. Això significa que els alumnes de Felanitx han superat en 3'3 punts el percentatge d'aprovats del conjunt de la comunitat autònoma en aquesta modalitat.

Enguany ha estat la primera vegada que l'Institut es presentava a les PAU del batxillerat Logse. Són els mateixos al.lots i al.lotes que en el curs 1993/94 començaren el tercer curs d'ESO quan es va implantar el nou sistema educatiu a Felanitx. Aleshores, era el primer any del nou institut d'educació secundària (IES) Mare de Déu de Sant Salvador, provinent de la unificació dels antics centres d'FP i de BUP.

Pensam que tots estam d'enhora-bona, d'alumnat, professorat, pares, i pobles de la comarca.

**PUB RESQUILLS
ES TRUI DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 · Tel. 16 80 19

EL PLAER DE BEURE

Francesc Grimalt

José L. Ferrer

Vi negre de criança, 1991.

Com és ben sabut, els germans Roses elaboren el seus vins negres a partir de les varietats autòctones Manto Negro i Callet, aquesta última en proporció minoritària, i incorporant varietats forànies a nivell pràcticament anecdòtic.

El vi que tractarem avui pertany a la collita de 1991, any que no passarà a la història per la seva qualitat, tot i haver estat declarada bona, sino perquè sortí publicada al BOE l'aprovació de la denominació d'origen (DO) de Binissalem i del seu consell regulador, a la qual pertany el vi en qüestió.

Aquest vi és el resultat d'una criança en roure americà durant un període de 24 mesos. A primer cop de vista, se'ns presenta un vi de color robí, lleuger en forts matisos de teula; els aromes són de caràcter marcadament de fusta que recorden, també, la vainilla, junt amb els aromes espiciats; en boca és fresc i vellutat, amb un retona-

sal de la naturalesa de les fruites madures.

El vi es troba en el moment òptim de consum, tot i que podria aguantar un període no molt llarg de criança.

Té un preu aproximat de 900 pesetes.

Mas Comtal Negre 94

El vi negre de la bodega Mas Comtal, collita del 94, ha estat creat pels germans Albert i Joan Milà, prestigiosos viticultors del Penedès, els iniciaren la carrera en solitari l'any 1993 amb la creació d'aquest petit celler. En pocs anys de vida, ja han estat capaços d'obtenir premis i les millors crítiques per part de la premsa especialitzada, que reflecteixen la qualitat dels seus productes.

El cupatge de les varietats bordeleses Cabernet Sauvignon, Merlot i Cabernet Franc, juntament amb l'astuta fórmula de donar-li una petita pinzellada de roure Allier (gràcies a una curta estada en

carrica que no supera els quatre mesos) i la posterior reducció en ampolles durant un període de nou mesos abans de sortir al mercat, configuren un vi jove original i complex.

Les característiques organolèptiques vénen donades per un color cirera robí i al nas ens dóna una percepció intensa i agradable de caràcter fruitós amb tocs d'espècies (habituals en vins de component Cabernet). En boca és equilibrat, fresc i fluïd degut a una acidesa adequada; ric en taní, les sensacions finals són agradables i persistents. Gràcies al bon contingut en taní que hem anomenat, és un vi que millorarà al llarg dels anys, ja que es potenciaran les seves virtuts.

Es tracta d'un vi molt indicat per a estofats, rostits, formatges i carns de caça, però sobretot hom recomana amb els productes de la matança del porc, tant bons i venerats en aquest país, com per exemple els botifarrons o bé la ventresca torrada a caliu d'un bon foc.

Porreres • tlf. 64 73 16

PORRERES: VINT ANYS DESPRÉS....

Bernat Bauçà

Durant aquestes darreres setmanes, hem pogut veure als distints mitjans de comunicació que, el passat dia 15 de juny, es varen complir vint anys de les primeres eleccions democràtiques a l'Estat espanyol. De tot això, en podríem fer moltes lectures, unes més optimistes i les altres més negatives, tant a l'Estat espanyol, a la nostra comunitat autònoma, com a Porreres; però intentaré només parlar del nostre poble.

Jo personalment pens que a Porreres les coses han canviant molt, però encara és més el camí que ens queda per recórrer, i en posaré un parell d'exemples:

A) Aquell any 1977, l'Ajuntament del nostre poble entre les subvencions que donava a les entitats hi havia una partida per a LA GUÀRDIA DE FRANCO, quan ja feia dos anys que era mort, es negava a traduir Porreres per Porreres, o que la bandera mallorquina estàs damunt la Sala.

B) El 1976, al referèndum per la reforma política, Porreres va ser el poble de Mallorca on hi va haver més vots en contra amb un 4'2 % que és més del doble que la mitjana de Mallorca, que va ser d'un 1,6 %, el vot en contra lògicament era defensat per l'extrema dreta.

C) En aquelles votacions del 15-J va ser el poble on Falange va tenir el millor percentatge de vots i els partits d'esquerra varen obtenir: PSOE, 274; PC, 37; PSM, 35; resultats molt parecuts als del 1936, i

bastant inferiors als actuals, on l'evolució, fonamentalment del PSM, ha estat important.

D) A la votació per a l'aprovació de la Constitució Espanyola, novament va ser el poble amb el major nombre de vots en contra, i segur que no va ser per motivacions nacionalistes com el País Basc. Porreres 9,5 % mentre que a Mallorca un 4,6 %

E) El 1975, l'Agrupació Cultural demanava a l'Ajuntament que canviàs Porreras per Porreres, que posàs la senyera al balcó de l'Ajuntament, que canviàs els noms del carrers del castellà al català....., i, com tots sabem, aquest canvi no ha arribat encara plenament al nostre poble.

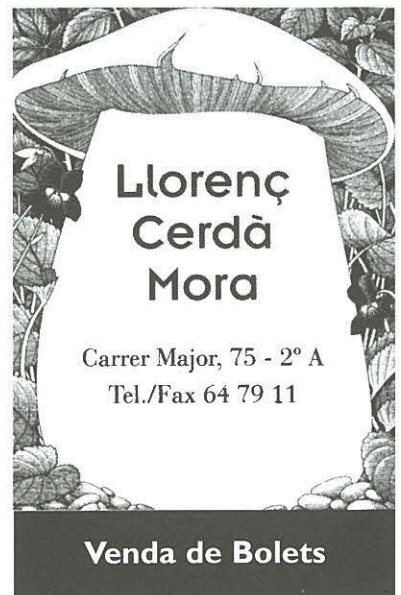
Aquells eren uns anys d'il·lusions, d'optimisme, de lluita; hi havia ganes de canvi, que arribassin coses noves, hi havia ganes de llibertat d'expressió, hi havia molts de grups, sobretot d'esquerres i nacionalistes, que tenien moltes esperances posades en aquell 15-J, i per a tots ells va ser un dia trist perquè varen veure com la UCD i el PSOE pràcticament es repartien els escons que durant molts d'anys de clandestinitat havien somniat.

Tots els avantprojectes d'autonomia de les nostres illes varen quedar en no-res, inclòs un dels més avançats, com era el de Cura, que, entre d'altres coses, proposava la possibilitat de federació de les comunitats autònomes d'àmbit català, del català com a única llengua oficial de les nostres illes i de

la possibilitat d'Autodeterminació de les nostres illes.

Tot això va quedar a no-res; fa poc temps que vaig escoltar a Isidor Mari, deia que a l'Estat Espanyol encara no hi hagut una verdadera transició política, i molt manco a les nostres illes, idò imaginau a Porreres on encara tenim el monument (el símbol) que ningú no s'atreveix a llevar, el sistema segueix controlant tot el que pot, en certa manera, i l'actuació de certs regidors recorden temps passats amb massa facilitat, si ets dels seus tens drets a tot, sinó ni dret a respirar.

Amb tot això podem veure que les coses han canviat però que precisament el nostre poble no ha estat dels que han contribuït al fet que l'evolució i la progressió hagin estat tot el que bastants voldríem.

Llorenç Cerdà Mora

Carrer Major, 75 - 2º A
Tel./Fax 64 79 11

Venda de Bolets

L'ESTRANY PLAER DE L'ESCALADA

Vicente Alonso

Que és la vida? Consisteix únicament a aixecar-se el dematí per anar a fer feina i tornar una altra vegada a casa seva, ajeure's al ruïnós sofà que hi ha davant el televisor i deixar-nos ionitzar per les coses sense sentit que es envolten? La resposta és NO. La vida ens dona moltes més oportunitats per gaudir. No és que no gaudeixen fent el que dèiem abans, però, és que no hi ha d'altres opcions? Idò SÍ.

Recordam fets passats i els associam amb olors, sons i sensacions, etc.... La vida és una mescla de totes aquestes coses i moltes més.

L'home pareix estar en constant recerca dels seus límits, amb els quals de vegades es confonen en

desafiament, locura, inconsciència, la irracionalitat... i tot per què? Realment és impossible de respondre.

Els motius que duen a les persones a dedicar-se a les activitats de risc resideixen a l'interior de cada una d'elles. I centrant-nos un poc més en el tema i essent sincers, qui no ha somniat qualche vegada en viatges exòtics a països llunyans, aventures arriscades i situacions extremes.....

Però sempre acabam pensant que això no és per a nosaltres. I per què no? Segurament a pocs quilometres de ca teva pots gaudir de tot això. I com és possible? Idò és possible perquè a prop de ca teva també hi ha la mar, coves, muntanyes, barrancs perillosos, camins i infinitat de llocs que TU encara no has descobert i que et transportaran a estats d'eufòria, pànic i al·lucinacions. I tot això a més a més estant en contacte amb la natura.

L'escalada és qualche cosa més que pujar una muntanya. Moltes de muntanyes es poden pujar fàcilment caminant, sense més problemes que els del propi estat físic. Escalar suposa recórrer un itinerari vertical, on el capcaracull passa a segon terme, convertint-se llavors amb el destí.

És el fet d'estar escalant una muntanya el que importa. Cada moviment

a la paret, cada metre, cada pam significa un llarg èxtasis que pareix no acabar mai, encara que s'arribi a dalt. El buit s'estén als teus peus, els músculs es tensen, els sentits estan en alerta constant, el cor ressona a les teves orelles, les venes s'inflen... La sensació de llibertat envaeix tot el teu cos. Cada petit bony a la roca, cada forat, cada nova agafada, et permeten avançar un poc més, aguantant-te únicament sobre les puntes dels dits de mans i peus. L'esforç muscular i la tècnica acumulada et permeten superar cada nou obstacle. Una batalla psicològica es desencadena en el teu cervell, perquè realment la ment és la que controla el cos. Una gran quantitat d'ones d'adrenalina recorren totes i cada una de les teves fibres. L'agitada respiració i la suor que surt dels "porus", i que et fan patinar, reflecteixen que estàs al límit de les teves forces. La llei de la gravetat insisteix constantment a arrabassar-te de la paret i escopir-te fins a baix.

Però a la fi aconsegueixen arribar a la seguretat, el que els escaladors diuen "Reunión". És el descans momentani, i des d'on ajudes el teu company que està afegit a tu pel cordó umbilical, que és la corda per arribar fins a tu. Ara ja et pots relaxar. Pots seguir pujant o tornar enrera, però facis el que facis recordaràs aquells moments com els més intensos de la teva vida. Hauràs experimentat sensacions úniques, exclusives intenses....Mai no t'hauràs sentit tan viu, i això és una cosa que mai ningú no et podrà arrabassar dels teus sentiments.

I, en definitiva, l'escalada no es ni més ni manco que SENSACIONES.

I MEMORIAL TONI TOUS

Amb molta participació de gent va tenir lloc, el passat divendres dia 13 de juny, el I memorial Antoni Tous, organitzat per l'Associació de Pares del Col·legi Verge de Montí-sion, i amb la col·laboració de diferents entitats i empreses de Porreres.

A partir de les 16,30 hores al camp municipal de Ses Forques, varen començar a disputar-se diferents partits de voleibol, a diferents categories. Els equips participants en femenins varen ser: Escoles esportives de Muro, Col·legi Lluís Vives, Col·legi públic es cremat de Vilafranca i Col·legi Verge de Montí-sion de Porreres, que foren les vencedores en aquest grup.

Els equips participants masculins varen ser: el col·legi Verge de Montí-sion, ex-alumnes del Col·legi Verge de Montí-sion i el C.V. d'Algaida.

Cal esmentar la bona organització que hi va haver en tots els moments, i la gran assistència d'ex-alumnes del col·legi, que d'aquesta manera reconeixien la gran tasca realitzada per Antoni Tous, al poble de Porreres. Esperem que aquesta iniciativa tingui una bona continuïtat en properes edicions.

Club d'atletisme Porreres.

FINAL DE CURS DEL CLUB D'ATLETISME PORRERES

Margalida Barceló

El Club d'Atletisme ha finalitzat el curs amb una nit d'acampada i un dinar a Montí-Sion. Després de la festa, els al·lots i al·lotes i el seu entrenador han manifestat el seu interès per continuar amb aquest esport durant el proper curs perquè valoren l'experiència de forma molt positiva.

El club, que fa 14 anys que realitza les seves activitats, enguany ha comptat amb 18 al·lots i al·lotes amb edats compreses entre els 6 i

els 19 anys. Han participat a devers 15 competicions d'àmbit balear i el club ha organitzat a Porreres el **Campionat de Marxa en Ruta de Balears** celebrat el mes de febrer i ha col·laborat en la **Pujada a Montí-Sion** celebrada el mes de maig.

Pel que fa als resultats individuals destacables el club compta amb un **Campió de Mallorca de 2 KM. MARXA**, en *Miquel Bordoy Mesquida* de 10 anys. S'ha classificat per anar al **Campionat de Balears de Cros** a Menorca, na *Margalida Cerdà Roig*, la mateixa atleta i na *Mª Bel Barceló Mates* s'han classificades per participar al **Campionat de Pista de Marxa** a Eivissa.

Gràcies a la dedicació desinteressada d'algunes persones i especialment de *Llàtzer Sánchez* i *Sílvia Guerrero*, els entrenadors, els al·lots i les al·lotes tenen la possibilitat de realitzar aquesta activitat en un ambient d'amistat, lúdic i esportiu, amb la riquesa que suposa la participació de persones de diferent sexe i edat.

Toni Tous a una activitat de l'A.C.

CLOENDA DE LA TEMPORADA DE BÀSQUET

El passat dia 25 de maig el club de bàsquet Porreres va celebrar amb un dinar al Camp Municipal de ses Forques la cloenda de la temporada 1996/97, que, encara que no va començar gaire bé en resultats per a l'entitat porrerenca, al darrer play-off va aconseguir millorar el seu nivell de joc i de resultats, la qual cosa va fer que

l'equip quedàs classificat en segon lloc, cosa totalment impensable a mitjan temporada.

La jornada va començar el dematí amb un partit entre l'equip de veterans del Porreres i l'equip actual; cal esmentar la bona forma física i el nivell d'alguns dels veterans, fonamentalment de Joan Llinàs, per al qual sembla que els anys no passen i va aconseguir més d'una trentena de punts.

A continuació es va realitzar el dinar, en el qual paticiparen més de

50 persones entre directius, jugadors i amics del bàsquet, els quals varen poder comprovar com Llorenç Mestre rebia el trofeu de màxim anotador d'aquesta temporada; la jornada va acabar amb un sorteig d'uns regals que diferents empreses porrerrenques havien regalat, la qual cosa va animar bastant els assistents.

Les estadístiques d'aquesta temporada han estat les següents:

% DE TIR		REBOTS DEFENSIVS		ANOTADORS		MINUTS JUGATS	
B.MESQUIDA	50	B.VIDAL	125	LLORENÇ	397	LLORENÇ	902
DAMIÀ	50	B.MESQUIDA	106	B.MESQUIDA	219	B.MESQUIDA	739
LLORENÇ	49	DAMIÀ NICOLAU	98	B.VIDAL	175	B.VIDAL	716
B.VIDAL	42	LLORENÇ	79	DAMIÀ NICOLAU	149	PAU MORA	629
P.MORA	32	PAU MORA II	40	PAU MORA	104	TOMEU RIBES	550
3%		REB.OFENSIVS		PUNTUACIÓ		ASSISTÈNCIES	
LLORENÇ	39	B.VIDAL	50	DAMIÀ NICOLAU	80	LLORENÇ	40
DAMIÀ NICOLAU	28	B.MESQUIDA	37	B.MESQUIDA	75	TOMEU RIBES	13
B.MESQUIDA	22	LLORENÇ	25	LLORENÇ	52	B.MESQUIDA	12
B.CERDÀ	22	DAMIÀ NICOLAU	22	B.VIDAL	36	PAU MORA	12
PAU MORA	17	P.MORA II	20			B.VIDAL	6
2%							
DAMIÀ NICOLAU	54						
LLORENÇ	48						
B.VIDAL	45						
B.MESQUIDA	41						
TOMEU RIBES	25						

El que necessitis
per practicar el teu esport

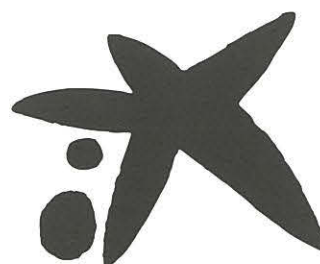
ESPORT ESPLAI

Dilluns horabaixa tancat

Sala 7 Porreres

Tel. 16 83 13

“la Caixa”

C/ Hospital, 5 Porreres

UN PORRRENERENC CAMPIÓ D'ESPANYA EN PETANCA

Maria Roig Vaquer

Entre el passat 31 de maig i el 1 de juliol, es va celebrar a Madrid el primer campionat nacional d'esports minoritaris "Special Olympics", al qual participaren esportistes amb minusvalies físiques i psíquiques.

Van participar-hi un total de 150 esportistes, que representaven 9 comunitats autònomes: Aragó, Andalusia, Catalunya, Comunitat Valenciana, Cantàbria, Galícia, País Basc. Comunitat de Madrid i Balears.

Els esports minoritaris en competició eren : Petanca, hockey interior, tennin de taula i bàdminton.

La representació balear a través d'UNCA-Special Olympics va

recaure al club APROSCOM de Manacor. L'equip de petanca el constitueixen Paco González, Miquel Ballester i el porrrenerenc Joan Bauçà Bauçà.

A l'equip de tennin de taula hi havia en Lluís Gutiérrez de Manacor. Tots ells anaven acompanyats de l'entrenadora Isabel Aguilar i del monitor Llorenç Servera.

Les competicions tingueren lloc al pavelló M.Aluche de Madrid, on també es va fer el lliurament de trofeus i medalles.

El grup balear format per Paco González, Miquel Ballester i Joan Bauçà va vèncer a la prova de petanca i es van proclamar així campions d'Espanya en aquest primer campionat nacional d'esports minoritaris "Special Olympics".

L'esportista Lluís Gutiérrez va aconseguir arribar a les semifinals ocupant el cinquè lloc.

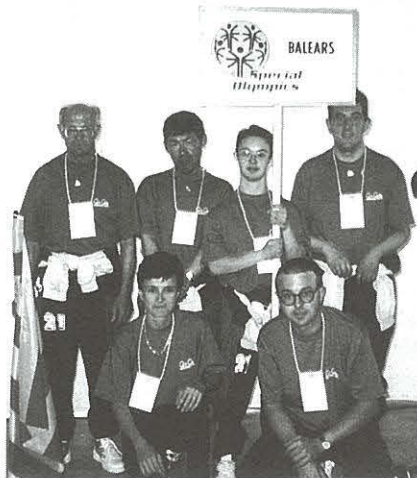
Quan als atletes, s'ha de destacar el seu comportament exemplar i l'alt nivell de joc demostrat a la petanca, moltes foren les felicitacions rebudes dels entrenadors dels diversos equips, i també reberen la del president d'Special Olympics a Espanya, el sr. Francisco Martínez de Foix.

Aquests esportistes juguen un paper molt important dins la societat, l'esforç que realitzen dia a dia, la seva dedicació, el seu sacrifici i

la seva capacitat que els fan seguir endavant, ens contagien en tots els aspectes les seves ganes i el seu esperit de superació personal.

Crec sincerament que és un honor que uns atletes amb minusvalies físiques i psíquiques representin l'esport balear i és un gran orgull que situin el nom del seu poble al lloc més alt del pòdium en aquest cas, el Campionat Nacional d'Esports Minoritaris "Special Olympics" d'Espanya.

¡ Anim Juanito !,
amb la meva satisfacció
de tenir un porre-
renc campió d'Espanya, i
el meu orgull de
tenir-te a la família i
com a amic. -

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

Videos

ARMSTRONG, G.: *Mujercitas*.

DE PALMA, B.: *Mission Impossible*.

NEWELL, M.: *Cuatro bodas y un funeral*.

RADFORD, M.: *El Cartero y Pablo Neruda*.

ZEMECKIS, R.: *Forrest gump*.

DISNEY: *101 Dàlmates*.

LES TRES BESSONES: *En Pinotxo*.

LES TRES BESSONES: *Na Ventafocs*.

FOLCH I TORRES, J.M.: *Aventures extraordinàries*.

FOLCH I TORRES, J.M.: *Aventures encara més extraordinàries d'en Massagan*.

Compact Discs

BLUR.: *Blur*

NINO BRAVO.: *Nino Bravo*

BELEN, A., RIOS, M. VICTOR MANUEL, SERRAT, J.M.: *El gusto es nuestro*.

-. Casino: *Original motion picture*.

-. Romeo + juliet: *Original motion picture*.

ALBINONI, T.: *Concerti a cinque*.

ELLINGTON, DUKE: *This is jazz*.

MORRISON, VAN: *The healing game*.

JOAN MARTORELL: *Joan Martorell*.

BALLEM AMB LES TRES BESSONES

Consell Insular
de Mallorca

SEQUER DE CA'N PEDRO DIEGO. (JULIOL DE 1965)

D'esquerra a dreta (de dalt a baix): Julià Barceló *Peraquela*, ?, Catalina Nadal de *Son Sans*, Margalida Mora *Carletes*, Antònia Veny *Guriona*, Catalina Cerdà *Cossera*, Ania *Biscaina*, Mateu Veny *Diego*, Francisca Lladó *Cabana*, Maria Martínez, Francisca Bonnin *Colava*, Margalida Mora, Maria de *Son Jorbo*, ?.

Pedro Veny *Diego*, Tonina Ferrer *Guriona*, Catalina Barceló*, Apol·lònia Morlà *Vinyes*, ?.

Catalina Julià *Barrala*, Bernat *Mossegga someres*, Mari Vietna, Catalina Veny *Mena**, Pep *Peixet*.

Nins/es: Antoni Servera Nadal, Antoni Martorell *Cabana*, Joan Mora *Pansa*, Bernat Mora *Pansa*.

Maria Boyer de *Can Pons*, Maria *Salinera*, Jerònima Màs *Estellecona*. * Difunts.